



SOTSIAALMINISTEERIUM

Abitehnoloogiatest eakatele Sotsiaalministeeriumi vaates 2018-2019

René Randver

Hoolekande osakond

Sotsiaalministeerium

21.05.2019

Kava

Terminoloogia

Avatud taotlusvoorud

- Teenusekohtade kohandamine dementsusega inimestele hoolekandeaasutuses
- Uudsete lahenduste väljatöötamine ja elluviimine sotsiaalvaldkonnas (ESF)

Mis on abitehnoloogia?

Abitehnoloogia (ingl. k. *assistive technology*) on nn vihmavarjutermin, mis hõlmab abistavaid, kohandatavaid ja rehabilitatsiooniga seotud vahendeid ja seadmeid (ja ka nende käitlemisega seotud tööprotsesse), mis on mõeldud erivajadustega inimestele ja eakatele.

Types of Assistive Technology



By: Jessica Franco



Computer Access

Alternate means for the individual to access the computer

Writing

Adaptives to produce text material

Reading

Adaptives to reading material to make it accessible.

Visual Aids

Enable individuals with visual impairments to gain information from various sources & activities



Physical Education, Leisure, & Play

Helps to enhance social interaction and participation in recreation activities

Augmentative Communication

Assistive means for communicating effectively in other ways than standard speech

Assistive Listening

Assistive ways to gain greater auditory access to information.

Mobility

Items & devices that enable individuals to move around more independently



Environmental Control

Enables individuals to gain independent control of their environment

Activities of Daily living (ADL's)

Enables individuals to gain independent control of daily functions (i.e. eating, dressing, etc.)

Seating & Positioning

Enables greater physical access to activities and environments

Equal Access

Brought to you by: ALL Access in the Libraries - <http://allaccessri.org/>



SOTSIAALMINISTEERIUM

Teenusekohtade kohandamine dementsusega inimestele hoolekandeesutuses

Improved living conditions



- More than 300 clients
- Away from active communities
- Away from public services
- People with disabilities make a big proportion of all local inhabitants
- No connection with societies

- Home based
- Connected with communities
- Possibility to be active in society



Improved living conditions



- Hospital type living arrangement

- Family type living arrangement



Improved living conditions



- One type services
- People do not have possible to do choices
- No connection with everyday life activities

- Flexible and motivate services
- People are involved in everyday life activities



Üldinfo

13. detsembrist 2018 13. märtsini 2019 oli avatud taotlusvoor teenusekohtade kohandamiseks dementsusega inimestele üldhooldusteenust pakkuvates hoolekandeadesutustes.

Taotlusvooru dokumentatsioon põhineb suuresti MTÜ Elu Dementsusega poolt läbiviidud ekspertanalüüsil, mis on tervikuna kättesaadav siit:

<http://www.eludementsusega.ee/dementsusega-inimese-fuusilise-keskkonna-kohandamine>

Toetuse andmise eesmärk

Toetuse kasutamise tulemusena:

- 1) paraneb üldhooldusteenust kasutavate dementsusega inimeste turvalisus;
- 2) suureneb üldhooldusteenuse pakkujate võimekus osutada kvaliteetset teenust dementsusega inimestele;
- 3) suureneb spetsiaalsete abivahendite kasutamine hooldusteenust saavate dementsusega inimeste seas.

Toetatavad tegevused

Toetust antakse üldhooldusteenust pakkuva hoolekandeadasutuse kohandamiseks dementsusega inimestele:

- olemasolevate teenusekohtade kohandamiseks;
- uute teenusekohtade loomiseks üldhooldusteenuse vahetuks osutamiseks seni kasutuses mitteoleval pinnal.

Toetatavateks tegevusteks on hoolekandeadasutuse õueala ja teenuse osutamiseks kasutatavate siseruumide füüsiline kohandamine ja vajalike vahendite soetamine:

- turvalisuse tagamiseks;
- elukvaliteedi säilitamiseks;
- igapäevase toimetuleku toetamiseks.

Taotluste hindamine, valikukriteeriumid ja valiku kord

- Taotlusi hindab sotsiaalkaitseministri käskkirja alusel moodustatud viieliikmeline komisjon.
- Komisjoni iga liige hindab vastavaks tunnistatud taotlusi hindamislehe vormil järgmiste hindamiskriteeriumite alusel:
 - 1) projekti kohanduse lahenduse põhjendatus ja terviklikkus;
 - 2) projekti eelarve põhjendatus;
 - 3) projekti ajakava realistlikkus;
 - 4) projekti kuluefektiivsus;
 - 5) hoolekandeesutuse suurus;
 - 6) uute teenusekohtade loomine.

Laekunud taotluste kokkuvõte

- Kokku 39 avaldust 2,27 mln väärtuses (eelarve 1,5 mln)
- Taotlejate hulgas 26 KOV-, 13 era- ja 1 riiklikus halduses olevat hoolekandeesutust
- Kokku taotletud rahalisi vahendeid 1247 kohanduse teostamiseks, neist 214 planeeritud olema uued teenusekohad dementsusega inimestele

Hindamistulemuste kokkuvõte

Kokku toetuse saajaid	26
Neist KOVe	16
Neist eraasutusi	9
Neist riiklikke asutusi	1
Kohandatavate teenusekohtade koguarv	806
Neist varasemate kohtade kohandusi	682
Neist uusi kohti	124
Täies mahus rahuldatud taotlusi	17
Vähendatud eelarvemahus rahuldatud taotlusi	9
Mitterahuldatud taotlusi kokku	13
Mitterahuldatud eelarvevahendite lõppemise tõttu	10
Taotluste hindamise käigus välja langenud	2
Taotluse vastavushindamist mitteläbinud	1
Eelarve	1 500 000,00
Taotleti kokku	2 270 409,87
Rahastati kokku	1 484 979,47

Mille jaoks raha taotleti (ülevaatlikult)?

- Õueala kohandused (piirdeaiad, teraapilised aiad, turvalised läbipääsualad, haljastus jpt)
- Abitehnoloogiad (nt jälgimissüsteemid kadumise ennetamiseks, kukkumisandurid jt)
- Tähendusrikkad tegevused dementsusega inimestele (elutoa, köögi, käsitöö, aianurga jt ruumimudelid tegevuste läbiviimiseks)
- Märgistus- ja valgustussüsteemid
- Erinevad abivahendid hooldusteenuse pakkumiseks




Track and Monitor
Live from anywhere


Two Way Call
Call like a phone


Ultra long
Battery life



SOS
Emergency SOS
(SMS + Call Alerts)


Fall Detection
(SMS + Call Alert)


Set multiple
Geofence Alerts





SOTSIAALMINISTEERIUM

Uudsete lahenduste väljatöötamine ja elluviimine sotsiaalvaldkonnas

Toetus innovaatiliste lahenduste arendamiseks

- Toetatav tegevus on Eestis **uudse sotsiaalteenuse või toote arendamine, testimine või kasutusele võtmine** (v.a. sotsiaaltransport).
- Toetust antakse **väike- või põhitoetusena**.
- Toetatavate tegevuste sihtrühmaks on **erivajadusega, hoolduskoormusega ja**

Toetuse andmise eesmärk

- inimese hoolduskoormuse vähendamine ning tööturule suundumise või tööturul jätkamise toetamine;
- erivajadusega inimese toimetuleku toetamine tööturule suundumisel või tööturul jätkamise võimekuse suurendamine.

Toetus innovaatiliste lahenduste arendamiseks

Toetusmeede innovaatiliste lahenduste arendamiseks

Eelarve kokku: 5 milj. EUR

Väiketoetuskeem (voor avatud kuni 31.12.2019)

Eelarve: 1 milj. EUR

On suunatud esmase idee edasi arendamiseks ja/või põhitoetuskeemi taotluste ettevalmistamiseks.

- Olukorra kaardistus;
- uuringud (sh turu-uuringud);
- äriplaani koostamine;
- prototüüpide väljatöötamine ja testimine;
- partnerite otsimine;
- Inkubatsiooniteenus;
- Toote/teenuse disainimine;
- IT lahendused.

Põhitoetuskeem (vooruline taotlemine; I osa 3.12.2018-11.2.2019 ja II osa 2019.a. II poolaastal)

Eelarve: 2+2 milj. EUR on suunatud väljatöötatud uudse toote või teenuse või selle prototüübi piloteerimiseks ja edasi arendamiseks ning kasutusse võtmiseks sotsiaalvaldkonnas.

- Teenuse/toote piloteerimine;
- Teenuse/toote arendamine;
- Teenus/tootearenduseks vajaliku partnerluse ja koostöövõrgustike arendamine;
- Projekti tulemuste levitamine.

Senised tulemused

- Väiketoetuse taotlusvoorust "Uudsete lahenduste väljatöötamine ja elluviimine sotsiaalvaldkonnas" toetuse saajad (seisuga 15.05.2019)
- Põhitoetuse taotlusvooru "Uudsete lahenduste väljatöötamine ja elluviimine sotsiaalvaldkonnas" raames läbiviidud I osavoorest toetuse saajad (seisuga 23.04.19)

Mis edasi?

- Mitmed päringud dementsusega inimestele mõeldud teenusekohtade kohandamise uue taotlusvooru kohta – otsus veel tegemata.
- Uudsete lahenduste väljatöötamine ja elluviimine sotsiaalvaldkonnas – uus osavoor 2019. a. sügisel
- Väljatöötamisel meede innovaatilise eakatekodu rajamiseks fookusega dementsusega inimestele
- „Eakatele, erivajadustega ja toimetulekuraskustega inimestele ning nende

Kokkuvõtteks

Abitehnoloogiatel on üha olulisemaks muutuv roll - ja meie riigis kindlasti ka kasutamata potentsiaal – tänapäevases eakate tervishoius ja sotsiaalhoolekandes.

Üksnes abitehnoloogiad ja uudsed teenuselahendused ei taga väärikat vanaduspõlve – oluline on, et teenuste süsteem töötaks inimese heaolu nimel terviklikult (s.t. erinevad teenused oleks lahendatud integreeritult, koordineeritult ja inimesekeskselt) ning toetatud oleks erinevad võimalused, mis soosiksid tervislikku eluviisi ja võimalikult pikaajaliselt iseseisvat toimetulekut nii ühiskondlikesse tegevustesse panustamisel kui ka oma vanaduspõlve veetmisel omaenda kodus.



SOTSIAALMINISTEERIUM

Täna tähelepanu

~~Rene Randver~~
Rene Randver

Rene.Randver@sm.ee

Üleriigiline dementsuse
kompetentsikeskus

<http://eludementsusega.ee/demensuse-kompetentsikeskus>

Demensuse infoliin - tel 6 446 440